

ARCHIWUM
WKZ LESZNO

LESZNO

- ✓ 1 Pałac przy Sypialni Dzierżycy
- ✓ 2 Leszno - Antoniny
Aleja Lipowa mały Antoni
- 3 Leszno - Antoniny
Zespół pałacowo-parkowy Antoni
- 4 Leszno
ul Lipowa zachodni koniec ulicy
- ✓ 5 Leszno
zachodni koniec ul. Krasieńskiego
- ✓ 6 Leszno ul Kiepa
Park Willowy

WŁAŚCIZNO DO
ARCHIWUM WK
2364

ca II

ANALIZA I OCENA WARTOŚCI ZABYTEKOWYCH ZAŁOŻEŃ ZIELENI

Park, ogród, aleja, zieleni towarzysząca Rodzaj parku/ogrodu: klasztorny, zamkowy, pałacowy, dworski, miejski Czas powstania: XIX/XX w. Forma stylowa: aleja dworska Wielkość:	Nazwa: LESZNO-Antoniń - Aleja Adres: Leszno Województwo: 10- Użytkownicy: Miasto
--	---

K R Y T E R I A		0	1	2	3	4	
		zły	mierny	db	b. db		
A	I.	Stopień przetrwania elementów dawnego układu przestrzennego					
	Wartości zabytkowe	1. Osie i ciągi kompozycji (relacja z architekturą)					
		2. Układ dróg		+			
		3. Stopień przetrwania starodrzewia	+				
		4. Układ wodny i pierw. uksz. terenu		+			
		5. Zachowanie dawnych elementów architektury i małej architektury					
	II.	Wartość układu przestrzennego					
		1. Jednorodność stylu całego układu lub wysoka czytelność nawarstwień stylowych					
		2. Wartość historyczna układu (dawność)		+			
		3. Wartość obiektów architektury					
		4. Reprezentatywność lub unikalność w skali regionu lub kraju	+				
		5. Wartości krajobrazowe i estetyczne		+			
	III.	Wartości tradycji historycznej (w sensie potencjonalnych walorów turystycznych)					
		1. Związek obiektu z postaciami lub wydarzeniami historycznymi	+				
		Wartości zabytkowe ogółem					4
B	I.	Wartości przyrodnicze i ekologiczne					
	Wartości przyrodnicze i ekologiczne	1. Rzadkie gatunki drzew i krzewów	+				
		2. Drzewa o charakterze pomników przyrody	+				
		3. Intensywność zadrzewienia		+			
		4. Stan zdrowotny drzewostanu	+				
		5. Znaczenie ekologiczne		+			
	Wartości przyrodnicze ogółem					2	
Ogólna ocena obiektu					6		

Analizę sporządził:

Data:

Uwaga dotycząca koniecznej doraźnej interwencji w zakresie zmiany sposobu użytkowania obiektu oraz działań konserwatorskich w odniesieniu do zadrzewienia i obiektów architektonicznych — podać na odwrocie karty!

Aleja enklawa w Lesznie, w celu zapewnienia bezpieczeństwa
 (11)

E W I D E N C J A

ZIELENI MIEJSKIEJ

W LESZNIE

~~ARCHIWUM
WKZ LESZNO~~

opracowana na zlecenie:

Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków
w Lesznie.

Autor opracowania:

Jan Pyzikiewicz.

C Z E S C   I I

LESZNO 1990r.

ARCHIWUM
OŚRODKA OCHRONY
ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
ul. Szwoleżerów 9, tel. 628 48 41 w. 130

Nr inw. 7465

~~BIBLIOTEKA~~
Zarządu Ochrony i Konserwacji Zespołu Pałac.-Ogrod.
Nr inw. 7465 dep.
ul. Szwoleżerów Nr 9, tel. 29-67-78

SPIS TRESCI

1. Park przy szpitalu dziecięcym	str	od	-	do
	X	3	-	10
2. Aleja lipowa Majątku Antoniny		11	-	21
3. Zespół pałacowo-parkowy Antoniny		22	-	30
4. Zadrzewienie ulicy Lipowej		31	-	39
5. Zadrzewienie alei Z. Krasieńskiego		40	-	47
6. Park willowy przy ulicy Kiepur		48	-	57

1. Dane ogólne

Opracowaniem niniejszym objęto następujące zespoły zieleni:

1. Park przy szpitalu dziecięcym
2. Aleja lipowa majątku Antoniny
3. Zespół pałacowo-parkowy Antoniny
4. Planty przy ul. Lipowej
5. Aleja Zygmunta Krasińskiego
6. Park przy ulicy

2. Do części drugiej stosuje się dane dotyczące analizy historycznej i układu przestrzennego miasta zawartej w części pierwszej.

Do części tej stosuje się również materiał kartograficzny oraz dawne plany miasta Leszna.

Stosuje się również źródła do dziejów miasta Leszna.

ALEJA LIPOWA MAJATKU ANTONINY

Związano kompozycyjnie i przestrzennie z zespołem pałacowo-parkowym ANTONINY

1. Układ przestrzenny

Aleja dojazdowa do zespołu pałacowo-parkowego w Antoninach znajduje się w północnej części miasta.

Od rogi Osieckiej do majątku jest to aleja o nawierzchni gruntowej od majątku do skrzyżowania ulic Opalińskich i Mickiewicza o nawierzchni brukowanej.

Aleja biegnie ze wschodu na zachód ulicami:

od ulicy Osieckiej wśród pól uprawnych i "Osiedlem M^Ieszkańcowskim OGRODY" następnie ul. ul. Ostroroga i Opalińskich.

Aleja ta jest równoległa do aleji 27 Października zwaną również promenadą miasta. Przeciętna szerokość aleji 25 mb.

Na wysokości ul. Studziennej przechodzi w poprzek aleji kolektor cieplny budowany obecnie, w połowie długości pomiędzy ulicami Ostroroga i szosą Osiecką linia energetyczna.

2. Inwentaryzacja drzew:

Wiek drzew od 20-100 lat. Aleja wielogatunkowa.

Od szosy Osieckiej do ulicy Ostroroga aleję tworzą lipy drobnolistne od ulicy Ostroroga do ul. Mickiewicza lipy, jesion wyniosły kasztanowce topole czarne.

Ogółem aleję tworzy 9 gatunków z 213 szt. drzew. Według analizy stopnia zachowania drzew przypuszczać należy że w przeszłości aleję tworzyło 350 szt. drzew.

Stan zdrowotny aleji jest katastrofalny. Dotyczy to szczególnie odcinka od ul. Studziennej do szosy Osieckiej. Na odcinku tym w zasadzie żadne drzewo nie jest zdrowe. Suche konary w koronach drzew występują w każdym drzewie, chore pnie, usychające całe drzewa to na odcinku tym zjawisko spotykane w każdym drzewie.

Na odcinku tym występują szerokie luki w więźbie drzew, które należy bezwzględnie uzupełnić nowymi nasadzeniami. Zabieg ten ma duże szanse powodzenia ponieważ aleja jest bardzo dobrze na tym odcinku nasłoneczniona w ciągu całego dnia.

Wszystkie drzewa w aleji pomierzono i zestawiono w tabeli.

Jak wynika z tabeli na zdrzewienie aleji składa się :

112 lip drobnolistnych

34 topole czarne

11 jesionów wyniosłych

18 kasztanowców białych

4 klony zwyczajne

oraz pojedynczo wiąz, grab, robinia akacja, klon polny

Zestawienie ilościowe drzew według stron zaczynając
od ulicy Opalińskich

STRONA PRAWA

Lipy	68 szt
Topole czarne	12 szt
Jesiony wyniosłe	9 szt
Kasztanowce białe	11 szt
Klony zwyczajne	1 szt
Wiąz szypułkowy	1 szt

Strona lewa

Lipy	44 szt
Kasztanowce białe	7 szt
Topole czarne	22 szt
Jesiony wniosłe	2 szt
Klony zwyczajne	3 szt
Robinie akacje	1 szt
Klon polny	1 szt
Grab pospolity	1 szt

WYKAZ SKROTOW DRZEW I KRZEWOW ZASTOSOWANYCH
W TABELI

1. Jesion wyniosły	(Jś)	Fraxinus excelsior
2. Klon pospolity	(Kl)	Acer platanoides
3. Lipa	(Lp)	Tilia
4. Wiaz szypułkowy	(Wz)	Ulmus laevis
5. Buk pospolity	(Bk)	Fagus silvatica
6. Dąb	(Db)	Quercus
7. Brzoza brodawkowata	(Brz)	Betula verrucosa
8. Grab pospolity	(Gb)	Carpinus betulus
9. Robinia akacja	(Ak)	Robinia pseudoacacia
10. Klon jesionolistny	(Kljś)	Acer negundo
11. Klon jawor	(Kljw)	Acer pseudoplatanus
12. Klon polny	(Klp)	Acer campestre
13. Topola biała	(Tpb)	Populus alba
14. Topola czarna	(Tpcz)	Populus nigra
15. Kasztanowiec biały	(Kszt)	Aesculus hippocastanum
16. Głóg	(Głóg)	Crataegus
17. Jarzab	(Jrz)	Sorbus
18. Sosna	(So)	Pinus
19. M. drzew	(Md)	Larix
20. Swierk	(Sw)	Picea
21. Daglezja zielona	(Dg)	Pseudotsuga taxifolia
22. Sosna wejmutka	(So wej)	Pinus strobus
23. Wiśnia	(Wiśnia)	Cerasus

Analiza stopnia zachowania układu zabytkowego

Na podstawie lustracji terenowej należy stwierdzić że granice aleji zostały mocno zmienione.

Praktycznie całkowicie aleja została zniszczona na ulicy Opalińskich od ulicy Narutowicza do ul. Mickiewicza.

Na odcinku tym pozostały jedynie kasztanowce białe w ilości 6 szt

Od skrzyżowania w/w ulic do ul. Ostrołęka została wycięta całkowicie lewa strona aleji. Związane to było zapewne z pogłębieniem rowu melioracyjnego. Na ulicy Ostrołęka bezpośrednio przy skrzyżowaniu z ul. Studzienną nasadzono topole czarne. Budowa kolektora cepłowniczego pozbawiła aleję kilkanaście lip. To samo dotyczy linii energetycznej.

Rola aleji w krajobrazie zurbanizowanym

Aleja do roku 1985 spełniała rolę urozamianiania krajobrazu miasta. W roku 1985 rozpoczęto budowę osiedla mieszkaniowego "OGRODY" i rol jej uległa zasadniczym zmianom.

Obecnie stanowi i stanowić będzie ciąg rekreacyjny dla mieszkańców osiedla i przyszłych budowanych osiedli.

Wnioski dotyczące:

1. Granicy ochrony konserwatorskiej

Aleja nie jest wpisana do rejestru zabytków.

Mając na uwadze dalsze jej istnienie, oraz skuteczną ochronę substancji botanicznej w czasie budowy osiedli mieszkaniowych w tym rejonie miasta, należy niezwłocznie objąć ją ochroną konserwatorską.

Należy niezwłocznie przystąpić do leczenia drzew oraz uzupełniania ubytków botanicznych, ale nie topolą.

Należy uzupełnienia wykonać gatunkami charakterystycznymi dla danych odcinków opisanych wyżej.

Aleja z typowej aleji śródpolnej zmieniła obecnie swą rolę, zmienił się również sposób jej użytkowania.

z aleji dojazdowej i drogi gospodarczej do majątku SHR w aleję rekreacyjną mieszkańców Leszna.

1! Szczątki aleji przy ul. Opalińskich

2! Aleja przy ul. Opalińskich od skrzyżowania z ul. Mickiewicza

3. Aleja przy ul. Ostrobrzoga

4. Aleja przy ul. Ostrobrzoga

5. Widok na aleję od ulicy Studziennej w kierunku wschodnim

6. Widok na aleję od ul. Studziennej

7. Wnętrze alei

8. Wnętrze alei

9. Wnętrze alei

10. Aleja przy ul. Ostroroga

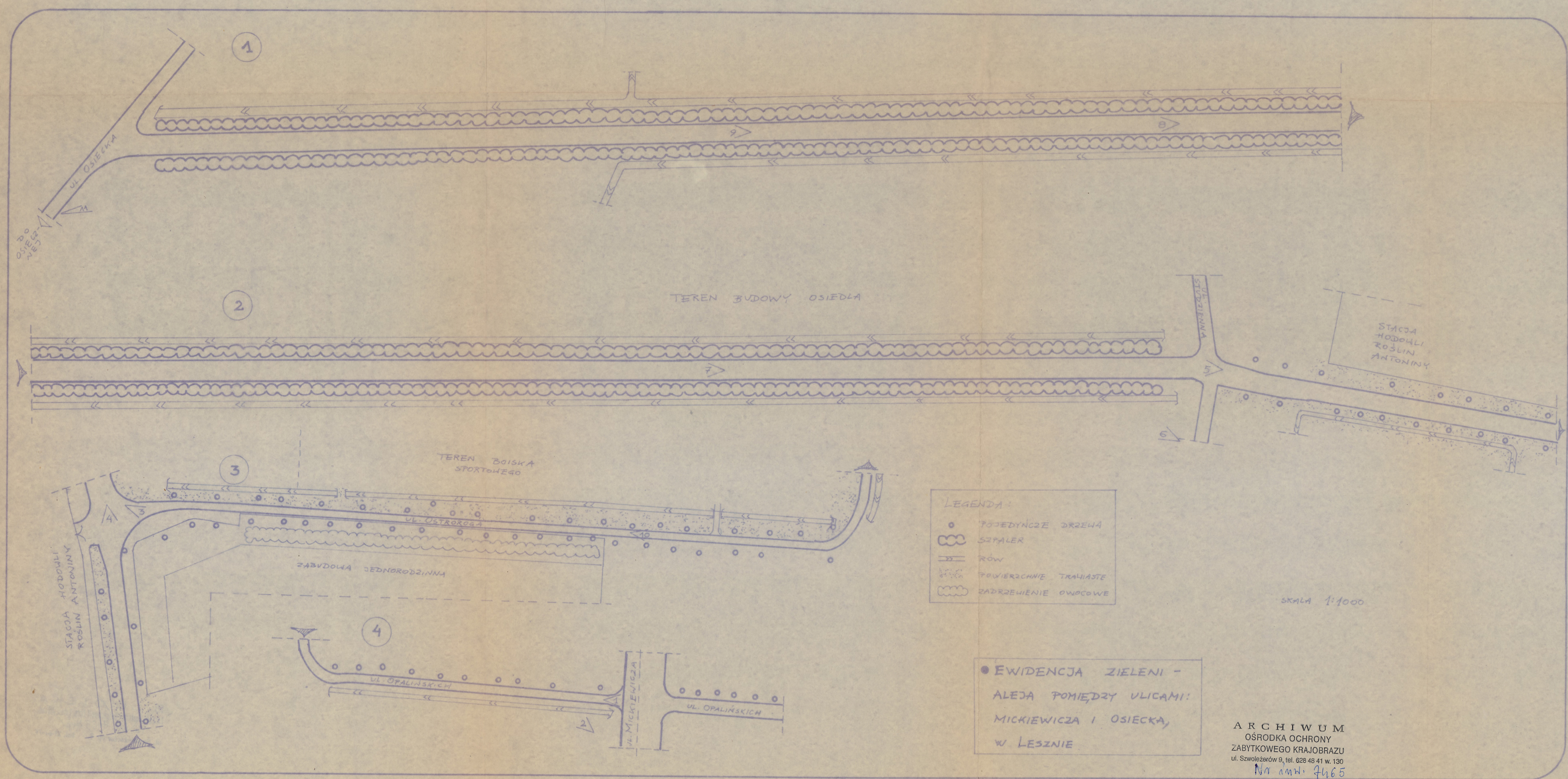

11. Perspektawa na aleję z ulicy Osieckiej

~~ARCHIWUM
WKZ LESZNO~~

2

BIBLIOTEKA
Zarządu Obrony i Konserwacji Zesp. Pałac. Ogrod.
Nr inw. 7465 dep
ul. Szwoleżerów Nr 9 tel. 29-67-78